

Van den Biggelaar
Grond- en waterbouw

VGM

Informatieboekje

versie 3.0

INHOUDSOPGAVE

1.	Inleiding	4
2.	Organisatie	5
3.	Veilig hier veilig thuis	7
4.	Werkplekinspecties, Toolboxmeetings en Safety Walks	11
5.	Voorlichting en instructie	13
6.	Risico's en maatregelen	14
7.	Beloning- en sanctgiebeleid	16
8.	Calamiteiten	18
9.	Milieu en omgeving	21
10.	Veiligheidssymbolen	24
11.	Persoonlijke beschermingsmiddelen	25
12.	Meest voorkomende risico's bij werkzaamheden	32
13.	Werkplaats en werf	34

1. INLEIDING

Beste collega's,

Veiligheid, Gezondheid en Milieu (VGM) zijn belangrijke thema's voor Van den Biggelaar Grond- en waterbouw. Het is daarom belangrijk elkaar goed te informeren. Dit informatieboekje geeft een overzicht van de belangrijkste VGM-onderwerpen die spelen binnen ons bedrijf en is bestemd voor alle (vaste en tijdelijke) medewerkers op onze project- en kantoorlocaties.

In dit boekje vind je concrete informatie, voorschriften en verplichtingen. Neem kennis van die zaken die voor jou van belang zijn en breng deze kennis in praktijk.

Het is onze overtuiging dat niets wat wij doen het waard is om gewond door te raken. Veilig werken maakt daarom integraal onderdeel uit van het vakmanschap van onze mensen en de mensen waarmee we samenwerken. Zoals ons veiligheidsprogramma ook zegt "Veilig hier, veilig thuis". Dat geldt altijd, elke dag en voor iedereen.

Ons beleid is erop gericht om (bijna) ongevallen, gezondheidsrisico's en milieu-verontreiniging te voorkomen. Maak veiligheid bespreekbaar, draag verbetervoorstellen aan, houd elkaar scherp en werk samen aan het borgen van een veilige en gezonde werkplek. Veiligheid is van ons allemaal, dus ook jouw hulp is van groot belang. Neem je verantwoordelijkheid, want ieder (bijna) ongeval is er één teveel!

ALLEEN SAMEN KRIJGEN WE DIT VOOR ELKAAR! AFSPRAKEN OVER VEILIGHEID, GEZONDHEID, WELZIJN EN MILIEU ZIJN ONMISBAAR. NET ALS JIJ!

Nienke Groenewegen

Directeur

Van den Biggelaar Grond- en Waterbouw

2. ORGANISATIE

2.1 De organisatie

De organisatie is in zijn geheel verantwoordelijk voor het veilig werken. Iedereen heeft hierin zijn taken waarbij van directie tot aan de medewerkers verwacht wordt dan men nadenkt over veiligheid. Naast de medewerkers zijn er sturende organen binnen het bedrijf om de veiligheid te verbeteren. Deze zijn hieronder verder toegelicht.

2.2 Afdeling KAM

De afdeling Kwaliteit Arbo en Milieu adviseert en ondersteunt op het gebied van veiligheid, gezondheid, welzijn en milieu. Voor vragen en/of opmerkingen op het gebied van VGM kun je bij deze afdeling terecht. Een van onze medewerkers is tevens aangesteld als preventiemedewerker, zoals bedoeld in de Arbeidsomstandighedenwet.

2.3 Deskundige ondersteuning

Onze organisatie wordt ondersteund door een externe Hoger Veiligheidskundige van Aboma Advies. De veiligheidskundige richt zich op de procesveiligheid en de veiligheid van werknemers, werkomgeving en bezoekers (derden). De voornaamste taken van een veiligheidskundige zijn:

- > Het inventariseren van risico's en het beoordelen van werksituaties.
- > Het adviseren van de directie en het management op het gebied van veiligheid, gezondheid, welzijn en milieu.

2.4 VGM commissie

Binnen Van den Biggelaar Grond- en waterbouw is er een vaste commissie voor veiligheid, gezondheid, welzijn en milieu. Dat creëert een helder aanspreekpunt voor alle medewerkers. De VGM-commissie bespreekt met de directie actuele veiligheidszaken met betrekking tot de uitvoering.

2.5 Arbodienst en bedrijfsarts

Van den Biggelaar laat zich deskundig ondersteunen op het gebied van gezondheid, inzetbaarheid en de productiviteit van haar medewerkers door een Arbodienst. De Arbodienst werkt nauw samen met de bedrijfsarts. Als je aanleiding ziet kun je zelfstandig de bedrijfsarts raadplegen.

De taken van een Arbodienst zijn:

- > Ziekteverzuimbegeleiding.
- > Periodiek arbeidsgezondheidskundig onderzoek ook wel PAGO genoemd.
- > Eventuele aanstellingskeuringen of werk gerelateerde keuringen.

De contactgegevens van de arbodienst vind je in de personeelsgids van de Biggelaar Groep.

2.6 Personeelsgids

Het VGM-informatie boekje heeft veel relatie en overeenkomsten met de personeelsgids. De personeelsgids ontvang je bij indiensttreding bij Van den Biggelaar. In deze gids vind je onder andere informatie over:

- > Arbeidsvoorwaarden.
- > Bedrijfsregelingen (gedragscode; scholing; werktijden; nacht- en weekendwerkzaamheden).
- > Wettelijke regelingen.
- > Ontwikkelgesprekken.
- > Aanvullende informatie op gebied van VGM (o.a. alcohol-, drugs- en rookbeleid; psychosociale arbeidsbelasting)

3. VEILIG HIER VEILIG THUIS

3.1 Veilig Hier, Veilig Thuis

Veilig hier, veilig thuis is het veiligheidsprogramma van de VBG (en de gehele Biggelaar Groep) gericht op het versterken van veiligheidsbewustzijn en stimuleren van proactief gedrag. Veilig werken is noodzakelijk voor ons succes. Iedereen bij VBG verdient het om veilig en gezond te kunnen werken en veilig en gezond weer naar huis te gaan, iedere dag.

De opdracht voor iedereen:

“Ons werk gaat nooit ten koste van veiligheid en gezondheid.”

Dat is de opdracht en de belofte die we aan iedereen bij VBG meegeven. Die belofte kan alleen waar worden gemaakt wanneer we allemaal samen én individueel

- > **Vooruitdenken**
- > **Verantwoordelijkheid nemen**
- > **Verbeteren.**

Daarnaast hanteert Biggelaar Groep veiligheidsregels die altijd opgevolgd moeten worden. Het overtreden van één van deze regels kan direct leiden tot zeer gevaarlijke situaties voor jezelf of mensen in je nabijheid. Omdat ons werk nooit ten koste mag gaan van veiligheid en gezondheid is dat niet acceptabel.

- > Gebruik **altijd** de voorschreven persoonlijke beschermingsmiddelen;
- > Maak **geen** gebruik van materieel waarvoor je niet bevoegd bent;
- > Werk **nooit** met ongekeurd, gebrekkig of afgekeurd materieel en hijsmiddelen;
- > Verwijder of overbrug **nooit** veiligheidsvoorzieningen;
- > Gebruik **nooit** je mobiele telefoon tijdens het bedienen van materieel;
- > Het is **verboden** je onder een hangende hijslast te bevinden;
- > Werk **nooit** onder invloed van alcohol en/of drugs.

De zorg voor de arbeidsomstandigheden is niet alleen een taak van Van den Biggelaar Grond- en waterbouw, maar ook van jou. Je bent verplicht om bij je werkzaamheden de nodige voorzichtigheid en zorgvuldigheid in acht te nemen en naar vermogen zorg te dragen voor de eigen veiligheid en die van andere personen. Om hieraan te voldoen zijn de onderstaande regels en voorschriften opgesteld.

3.2 Biggelaar Gedragsregels

Wij hanteren de volgende algemene gedragsregels:

- > Ik voer een LMRA uit zodat ik weet dat ik veilig kan werken.
- > Ik stop onveilig werk en bespreek de situatie met mijn leidinggevende.
- > Ik breng mijzelf, mijn collega's en mijn omgeving niet in gevaar.
- > Ik spreek mijn collega's aan op onveilig gedrag en accepteer het als ik word aangesproken.
- > Ik meld alle VGM-incidenten zodat collega's hiervan kunnen leren.

3.3 Bij een start op een project

Elke medewerker dient zich bij aankomst op de projectlocatie te melden bij de leidinggevende. De Wet op de identificatieplicht schrijft voor dat iedereen zich - vanaf het 14e levensjaar - moet kunnen identificeren met een geldig identiteitsbewijs. Dit geldt ook op de werkplek (toonplicht). Bijvoorbeeld de Nederlandse Arbeidsinspectie, Vreemdelingenpolitie of Belastingdienst kunnen tijdens een controle om legitimatie verzoeken. Ten behoeve van deze controle is ook een Nederlands rijbewijs een geldig legitimatiebewijs.

Als je voor het eerst op een bouwplaats komt, krijg je een instructie gericht op de specifieke regels die van toepassing zijn op het betreffende bouwterrein of project. Volg deze instructie altijd op. Voor aanvang werkzaamheden dien je je op de hoogte te stellen van de geldende regels en de ontruimingsprocedure (alarmkaart)

van de projectlocatie. De uitvoerder bespreekt met jou de (specifieke) taak-risico's behorende bij de te verrichten werkzaamheden. Dit is de startwerkinstructie. Laat jouw startwerkinstructie registreren in de veiligheidsapp.

3.4 Verkeersregels op de bouwplaats

Op de werkterreinen zijn dezelfde regels van toepassing als op de openbare weg (wegenverkeerswet).

- > De maximum snelheid binnen de omheinde (bouw)terreinen is 15 km per uur (tenzij anders vermeld).
- > Het dragen van je autogordel is verplicht.
- > Let bij in- en uitritten van bouwterreinen op passerende voetgangers en fietsers en overig verkeer.
- > De aan- en afvoer van goederen is alleen toegestaan met de goedkeuring van de uitvoerder.
- > Overhandig aangenomen vrachtbrieven / -bonnen aan de uitvoerder.
- > Bij het verlaten van het bouwterrein kan de uitvoerder je controleren. Je bent verplicht hieraan mee te werken.
- > Je bent verplicht onveilige situaties en/of handelingen direct te melden bij je leidinggevende en in de daarvoor bestemde app.

3.5 Veiligheidsvoorzieningen

- > De op arbeidsmiddelen aangebrachte beveiligingen mogen niet worden veranderd of worden weggehaald. De beveiligingen moeten op de juiste wijze worden gebruikt.
- > Houd veiligheidsvoorzieningen in goede staat.

3.6 Materieel / materiaal en gereedschappen

- > Materialen en gereedschap moeten ordelijk op de daarvoor bestemde plaatsen worden opgeslagen.
- > Zorg dat het werkterrein opgeruimd is, om hinder of aanleiding tot ongevallen te voorkomen.
- > Werk altijd met gekeurd materiaal en gereedschap.
- > Controleer altijd de staat van het materieel / materiaal en gereedschappen voordat je ermee aan het werk gaat.
- > Meer informatie over specifieke werkzaamheden met gereedschappen of hijsmiddelen is te vinden in de bijbehorende werkinstructies.

3.7 Persoonlijke beschermingsmiddelen

De voorgeschreven persoonlijke beschermingsmiddelen (PBM's) dienen op de juiste wijze gebruikt en onderhouden te worden. Defecte, vervuilde of verouderde PBM's moeten worden ingeleverd in Velddriel. Meer informatie over PBM's lees je in hoofdstuk 11.

4. WERKPLEKINSPECTIES, TOOLBOXMEETINGS EN SAFETY WALKS

4.1 Werkplekinspecties

Om bij te houden of een werkplek gezond en veilig is, dienen er werkplekinspecties uitgevoerd te worden. Een werkplekinspectie is een, aantoonbare, beoordeling van de werkplekken en/of gedrag/handelingen van medewerkers. Een werkplekinspectie is een hulpmiddel om de werkomgeving en werkwijze veilig te houden dan wel te bevorderen. Werkplekinspecties dienen minimaal een keer per maand per project uitgevoerd te worden (waarvan er minimaal één per kwartaal door directie/MT-lid uitgevoerd wordt). Door alle resultaten van inspecties te bundelen krijgen we een beeld waar we meer aandacht aan moeten besteden. Kritisch en eerlijk ingevulde inspecties helpen ons dus om de veiligheid op niveau te houden of verder te verbeteren.

4.2 Toolboxmeeting

Een Toolboxmeeting is een kort veiligheidsoverleg met als doel om de veiligheid op de werkvloer te bevorderen en het veiligheidsbewustzijn te verhogen. Tijdens dit overleg staat een veiligheidsonderwerp centraal dat voor jouw organisatie, project en medewerkers (inclusief onderaannemers en inhuur) relevant en actueel is. Relevante situaties worden behandeld zodat de opgedane kennis ook toegepast kan worden. Voor VCA** dienen er minimaal 10 toolboxen per jaar/uitvoerder gehouden te worden. Je aanwezigheid wordt middels de veiligheidsapp bijgehouden. Heb je behoefte aan een toolbox over een specifiek onderwerp? Geef dit dan door aan KAM.

4.3 Safety Walk

Een Safety Walk is een middel om de houding en het gedrag in relatie tot veiligheid bespreekbaar te maken. De Safety Walk is geen werkplekinspectie. Het doel van de Safety Walk is dat de directie met enige regelmaat op de projecten aanwezig is, daarmee betrokkenheid toont en bewustzijn bevordert. Dit doen zij door een objectieve observatie uit te voeren en het gesprek aan te gaan met de medewerkers. Ieder directielid/MT-lid loopt minimaal vier Safety Walks per jaar, dus één per kwartaal.

4.4 Veiligheidsronde Aboma

Aboma is een externe organisatie die zich bezig houdt met projectbegeleiding, opleidingen, keuringen en certificeringen op het gebied van veiligheid, kwaliteit en duurzaamheid in de bouw- en de verticale transportbranche. Aboma wordt ingeschakeld om een veiligheidsronde over de bouwplaats telopen en om te adviseren op veiligheidsvlak. Hierbij worden de onderwerpen vanuit de werkplekinspecties meegenomen en ook naar gedrag gekeken. De veiligheidsrondes van Aboma zijn niet verplicht, maar is een goede aanvulling om de veiligheid op de werkplekken te waarborgen. Een Aboma veiligheidsronde dient als aanvulling op de uit te voeren werkplekinspecties en kan dus niet als vervanging gezien worden.

5. VOORLICHTING EN INSTRUCTIE

5.1 Introductie nieuwe medewerkers

In de eerste werkweek krijg je een introductie van de KAM coördinator en ontvang je dit VGM-introductieboekje. Tijdens deze introductie komen van belang zijnde aspecten op gebied van veiligheid, gezondheid, welzijn en het milieu aan de orde. De introductie wordt vastgelegd op een introductieformulier dat wordt opgenomen in je personeelsdossier of in de veiligheidsapp.

5.2 Startwerkoverleg / projectintroductie

Voor aanvang van de werkzaamheden op een project wordt een startwerkoverleg/projectintroductie verzorgd (zie ook §3.3) waarbij de algemeen geldende regels op het project en de projectspecifieke VGM-risico's en maatregelen worden besproken zoals die zijn vastgelegd in het VGM-plan van het project.

5.3 Scholing & opleidingen

De benodigde veiligheidsopleidingen zijn opgenomen in de functieprofielen.

Verplichte opleidingen

- > Elke medewerker die direct betrokken is bij de uitvoering van een project moet over het certificaat "Basisveiligheid VCA" beschikken. Elke operationele leidinggevende moet over het certificaat "VCA-VOL" beschikken.
- > Bij diverse opdrachtgevers worden aanvullende veiligheidstrainingen geëist voor alle betrokkenen die op een project van deze opdrachtgevers tewerk worden gesteld. Denk hierbij aan Generale Poort Instructies.

Specifieke deskundigheid

Voor sommige risicovolle werkzaamheden of arbeidsmiddelen wordt specifieke deskundigheid geëist. Voorbeelden hiervan zijn:

- > Werken met een hoogwerker;
- > Werken met een heftruck;
- > Werken op hoogte;
- > Werken in besloten ruimte.

6. RISICO'S EN MAATREGELEN

6.1 Risico Inventarisatie & Evaluatie (RI&E)

Veiligheid staat voorop en speelt een grote rol tijdens het uitvoeren van onze dagelijkse werkzaamheden. Van al onze gebruikelijke werkzaamheden zijn risico's in kaart gebracht en voorzien van maatregelen om de risico's te beheersen. De uitkomsten zijn opgenomen in de Bedrijfs Risico Inventarisatie & Evaluatie (RI&E). Projecten maken gebruik van de genoemde risico's in de VGM RI&E die van toepassing zijn op het project. Deze projectspecifieke RI&E is op de projecten aanwezig als onderdeel van het VGM-plan. De bedrijfs RI&E is digitaal opgeslagen en kan op kantoor worden ingezien.

6.2 Veiligheid, Gezondheid en Milieuplan (VGM-plan)

Om een veilige en gezonde werkplek te creëren is het noodzakelijk dat voor aanvang van een project een inventarisatie van de te verwachten risico's en de daarbij behorende maatregelen wordt gemaakt. Dit wordt vastgelegd in een VGM-plan.

Afhankelijk van de voortgang in het bouwproces, worden in het VGM-plan ten minste vermeld:

- > Een beschrijving van het project, een overzicht van de betrokken onder- en nevenaannemers op de bouwplaats en de naam van de coördinator voor de ontwerp- en uitvoeringsfase.
- > Een projectspecifieke risico inventarisatie inclusief bijbehorende maatregelen;. Bij werkzaamheden die niet tot de reguliere werkzaamheden behoren is het aan te raden een TRA te doen; zie formulier "opstellen taak-risico analyse (TRA),
- > De afspraken met betrekking tot de uitvoering van de maatregelen.
- > De wijze waarop toezicht op de maatregelen wordt uitgeoefend.
- > De bouwkundige, technische en organisatorische keuzes die in verband met de veiligheid en gezondheid van de werknemers in de ontwerpfase worden gemaakt.
- > De wijze waarop voorlichting en instructie aan de werknemers op de bouwplaats wordt gegeven.

6.3 Taak Risico Analyse (TRA)

In sommige gevallen is het nodig om een Taak Risico Analyse (TRA) op te stellen. Een TRA is een risicobeoordeling van een taak die ruim voor uitvoering van de werkzaamheden wordt uitgevoerd om maatregelen voor veilig werken te bepalen en voor te bereiden. Dit kan het beste worden gedaan door meerdere personen

(werkvoorbereider, uitvoerder en uitvoerend personeel).

Een TRA wordt opgesteld of kan noodzakelijk zijn wanneer:

- > Werkzaamheden met een hoog risico moeten worden uitgevoerd die niet of niet geheel volgens de reeds bestaande procedures of werkinstructies kunnen worden uitgevoerd.
- > Werkzaamheden die voor het eerst worden uitgevoerd, waarvan de risico's en ongewenste gevolgen (nog) niet bekend zijn.

Voor de start van de werkzaamheden moeten alle uitvoerende medewerkers instructie ontvangen over de inhoud van de TRA, indien deze nodig is. Deze instructie moet geregistreerd worden.

Het verschil tussen een TRA en een RI&E is dat de RI&E overkoepelend is voor de TRA. De TRA wordt gebruikt bij situaties met onbekende werkzaamheden en risico's. Deze Taak Risico Analyses dienen vervolgens als input ter aanvulling van de RI&E.

6.4 Laatste Minuut Risico Analyse (LMRA)

De LMRA is het laatste vangnet in de vorm van een korte veiligheidscontrole die jij zelf uitvoert voordat je aan het werk gaat. Je hoeft de LMRA niet vast te leggen op papier, maar je moet wel je vakkennis en je gezond verstand gebruiken.

Met andere woorden: controleer voordat je aan de slag gaat nog een laatste maal de aanwezige risico's en gevaren en of er voldoende maatregelen zijn getroffen om je werk veilig uit te kunnen voeren.

Een LMRA voer je uit door de volgende vragen te stellen en te beantwoorden (deze staan ook vermeld in onze veiligheidsapp):

- > Weet ik wat ik moet doen, waar, wanneer en hoe?
- > Heb ik het juiste gereedschap en zijn deze veilig en gekeurd?
- > Heb ik de juiste PBM's voor dit werk?
- > Mag ik dit werk uitvoeren?
- > Is de werkomgeving veilig voor mijzelf, de omgeving en derden?

IS HET ANTWOORD OP EEN VAN DE VRAGEN "NEE"? OF ZIE JE EEN ANDER RISICO? START DAN NIET MET HET WERK EN BESPREEK DE SITUATIE EERST MET JE LEIDINGGEVENDE!

7. BELONINGS- EN SANCTIEBELEID

Het doel van een veiligheidshandhavingsbeleid is het streven naar een veilige bouwplaats, veilige werkomstandigheden en daarmee het voorkomen van ongevallen. Veilig werken is veelal een kwestie van houding en gedrag.

Van den Biggelaar Grond- en waterbouw gaat er vanuit dat iedereen de wil heeft zijn werkzaamheden veilig uit te voeren.

7.1 Beloningsbeleid

Het beloningsbeleid bij Van den Biggelaar Grond- en waterbouw vinden we in eerste plaats belangrijker dan sanctioneringsbeleid. Het beloningsbeleid bestaat uit twee onderdelen:

1. Veiligheidsgedrag is onderdeel van de jaarlijkse beoordelingsgesprekken en onderdeel van je functioneren. In de personeelsgids tref je meer informatie over hoe dit onderdeel wordt toegepast.
2. Bijzondere V&G prestaties of verbeterideeën worden gestimuleerd en beloond door de directie van VBG. De persoon/ project/ afdeling met de beste verbeterideeën of een groot aandeel in (VGM)meldingen ontvangt een beloning. Uitzonderlijke V&G-prestaties en verbeterideeën kunnen op diverse manieren worden gemeld:
 - > Medewerkers kunnen via de app een (bijna)incident of gevaarlijke situatie melden;
 - > Medewerkers kunnen via de app een verbeteridee melden;
 - > Medewerkers kunnen elkaar aandragen;
 - > Leidinggevende kan een medewerker aandragen.

Het beloningsbeleid is van toepassing op alle bedrijfsonderdelen, in zowel de aanbestedings-, ontwerp-, voorbereidings-, realisatie- en evaluatiefase van projecten, maar ook de materieeldienst en ondersteunende diensten.

Iedereen binnen VBG kan worden beloond. Alle afdelingen komen met veiligheid in aanraking.

De volgende criteria worden in achtgenomen voor het ontvangen van een beloning:

1. Innovatieve werkmethode ter bevordering van de veiligheid;
2. Proactief melden van een aantal (bijna) ongevallen en/of gevaarlijke situaties;
3. Slimme oplossing aandragen;
4. Uitmuntend V&G-gedrag;
5. Voorkomen van een gevaarlijke situatie of ongeval;
6. Adequaat handelen tijdens of na een onveilige situatie of ongeval.

7.2 Sanctiebeleid

Wanneer de wil ontbreekt om veilig te willen werken, moet iemand hierop aangesproken kunnen worden. Handhaving vindt plaats door onveilig gedrag te bespreken en te corrigeren. Leidt dit niet tot het gewenste gedrag, dan zijn, helaas, dwingender maatregelen noodzakelijk.

De veiligheidsregels gelden voor iedereen op alle werklocaties van de Biggelaar Groep bedrijven. Hiertoe behoren ook de Veiligheidsregels ('Veilig hier, veilig thuis') aangevuld met Biggelaar-gedragsregels, zie paragraaf 3.6 en 3.7.

Deze regels mogen in géén geval overtreden worden omdat hierdoor (onacceptabel) gevaar ontstaat. Bij overtreding van, in ieder geval, een van deze regels zal het sanctiebeleid toegepast worden, instructie worden gegeven of een correctiemaatregel worden gehanteerd.

De sancties voor (ingehuurde of ingeleende) medewerkers, leveranciers of onderaannemers zijn:

- > Officiële mondelinge waarschuwing;
- > Officiële schriftelijke waarschuwing, dit wordt in je dossier vastgelegd;
- > Schorsing / Non-actiestelling zonder behoud van salaris;
- > Beëindiging van de arbeidsovereenkomst;
- > Ontslag op staande voet.

De functionaris die namens VBG ter plaatse met de leiding is belast kan een waarschuwing geven (schriftelijk of mondeling) of de sanctie tot verwijdering van de bouwplaats opleggen.

In geval van een waarschuwing en/of verwijdering kan VBG de samenwerkingsovereenkomst met de betrokken derde beëindigen.

8. CALAMITEITEN

8.1 (Bijna) ongeval

Elk (bijna) ongeval dien je direct bij je leidinggevende te melden. Afhankelijk van de ernst van het ongeval laat je in eerste instantie eerste hulp verlenen door een Bedrijfshulpverlener (BHV'er). Als er bij een ongeval geen eerste hulpverlening aanwezig is, alarmeer dan de hulpdiensten via 112.

Zorg dat bij het alarmeren van de hulpdiensten de onderstaande informatie wordt verstrekt:

- > Naam van de melder
- > Plaats van het ongeval
- > Aard van het ongeval
- > Aantal slachtoffers
- > Aard van het letsel

Na alarmering van de hulpdiensten is het zaak de volgende handelingen uit te voeren:

- > Denk in dit soort situaties altijd eerst aan je eigen veiligheid!
- > Blijf kalm en stel het slachtoffer gerust.
- > Houd omstanders zover mogelijk van het ongeval verwijderd, zodat de weg vrij is voor de inmiddels gewaarschuwde hulpdiensten.
- > Vang de hulpdiensten op en begeleid deze naar het slachtoffer.

Volg de alarmkaart voor verdere instructies, deze hangt in elke keet.

Praat niet met de media en plaats geen berichten of foto's over het incident op social media.

8.2 Brand

Bij het ontdekken van een brand is het noodzakelijk dat je de juiste maatregelen neemt. Probeer in eerste instantie, afhankelijk van de omvang van de brand, deze zelf te blussen, zonder jezelf in gevaar te brengen. Schakel altijd een BHV'er in. Als je de brand niet zelf kunt blussen alarmeer dan de hulpdiensten via 112.

Zorg dat bij het alarmeren van de hulpdiensten de onderstaande informatie wordt verstrekt:

- > Naam van de melder;
- > Plaats van de brand;
- > Aard van de brand (bijvoorbeeld explosie, uitslaande brand, constatering van rook, etc.);
- > Of er gewonden zijn.

Na alarmering van de hulpdiensten is het zaak de volgende handelingen uit te voeren:

- > Denk in dit soort situaties altijd eerst aan je eigen veiligheid!
- > Waarschuw personen die gevaar lopen en help zo nodig deze in veiligheid te brengen.
- > Blus met de aanwezige blusmiddelen.
- > Verwijder brandbare stoffen, vooral gasflessen, uit de omgeving van de vuurhaard.
- > Schakel de elektriciteit uit.
- > Vang de hulpdiensten op en begeleid deze naar de brand.

8.3 Rapportage en onderzoek

Om te leren van ongevallen en herhaling te voorkomen worden (bijna)ongevallen onderzocht. Uitkomsten worden (anoniem) gedeeld met collega's in de vorm van een Safety Alert. Om over de juiste informatie te beschikken moet zo spoedig mogelijk, maar uiterlijk binnen 24 uur na een ongeval dient de leidinggevende een incidentenrapport in te vullen en foto's te nemen van de situatie. Ook bij ongevallen met weinig of geen letsel moet het formulier in de veiligheidsapp volledig worden ingevuld. De afdeling KAM krijgt hier een melding van.

Dit geldt ook voor ongevallen bij onderaannemers. Afhankelijk van het ongeval stelt de afdeling KAM een onderzoek in, bij ernstige ongevallen kan ook een onafhankelijk onderzoek uitgevoerd worden door een gecertificeerde instantie. Dit gebeurt na overleg tussen de afdeling KAM en de projectleiding/bedrijfsleiding.

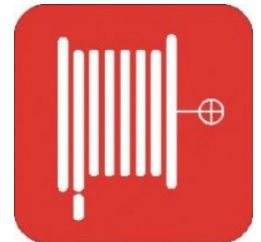
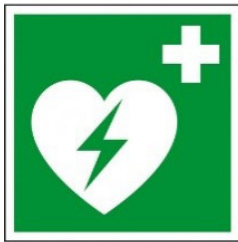
De afdeling KAM licht eventueel de Nederlandse Arbeidsinspectie in. De resultaten van het onderzoek worden met de betrokkenen besproken.

Het onderzoek moet leiden tot het doen van aanbevelingen en het voorstellen van maatregelen ter voorkoming van herhaling.

8.4 Eigen voorbereiding

Stel jezelf voor aanvang van het werk op de hoogte van het volgende:

- > De "alarmkaart" (aanwezig in elke bouwkeet);
- > Wie de EHBO'ers / BHV'ers zijn;
- > Locatie verbandtrommels;
- > Locatie dichtstbijzijnde AED;
- > Locatie vluchtwegen en de verzamelplaats(en);
- > Locatie blusmiddelen.

8.5 Meld onveilige situaties / handelingen

Het is wettelijk verplicht onveilige situaties of onveilige handelingen te melden, actie te ondernemen en vast te leggen. Iedereen die werkzaamheden verricht in opdracht van Van den Biggelaar is verplicht deze situaties te melden aan de leidinggevende. De leidinggevende neemt maatregelen ter voorkoming / verbetering van deze situaties.

De melding en de genomen maatregelen/acties dienen te worden geregistreerd via de veiligheidsapp. Het melden is belangrijk, om te voorkomen dat jij of je collega('s) niet weer in een vergelijkbare situatie terecht komen. **Meldingen zijn nooit gericht op de betrokken personen maar op het leren van wat er (bijna) mis ging en hoe we ongevallen kunnen voorkomen.**

Iedere onveilige situatie is namelijk een potentiële oorzaak van een ongeval. Statistisch is bewezen dat wanneer er één ongeval gebeurt er een veelvoud aan onveilige situaties/handelingen aan vooraf zijn gegaan. Indien je een onveilige situatie of handeling ziet, meldt dit dan ook via de veiligheidsapp zodat het ongeval voorkomen kan worden.

8.6 Meld verbeterpunten en suggesties

Het is belangrijk dat we onze dienstverlening constant evalueren en waar mogelijk verbeteren. Meld daarom altijd verbeterpunten en suggesties bij de VGM-commissie en/of in de veiligheidsapp.

9. MILIEU EN OMGEVING

9.1 Zorg voor het milieu

Je dient bij het uitvoeren van je werkzaamheden altijd aandacht te besteden aan het milieu en de omgeving waarin je werkt. Dit houdt in dat op de werkplek voldoende maatregelen moeten worden getroffen ter bescherming van bodem, lucht, water en alle levensvormen tegen schadelijke invloeden van de uit te voeren werkzaamheden.

Aandachtspunten zijn onder meer:

- > Probeer je hoeveelheid afval tot een minimum te beperken, door een juiste keuze en gebruik van materialen en grondstoffen.
- > Scheid het afval zo goed mogelijk en deponeer dit in de daarvoor bestemde containers en afvalbakken. Let hierbij op gevaarlijk (chemisch) afval, bouw- en sloopafval en bedrijfsafval.
- > Verbranden van afval, van welke soort dan ook, is verboden.
- > Laat machines en materieel niet onnodig draaien en beperk de overmatige uitstoot van rook, roet of stof.
- > Laat verwarming / verlichting / koeling in kantoorpanden of keten niet onnodig branden.
- > Maak geen onnodige herrie bij werkzaamheden en bij het bedienen van machines en materieel.
- > Voer reparaties, onderhoud en schoonmaakwerk aan gereedschap en materieel tijdig uit op de daarvoor aangewezen plaatsen en gebruik dan de voorgeschreven middelen en voorzieningen.
- > Voorkom lekkages van olie en brandstof door juist gebruik van opslagtanks, lekbakken en dergelijke.
- > Bestrijd direct eventuele lekkages en meld lekkages altijd onmiddellijk bij de direct leidinggevende.
- > Gemorst afval dient direct met passende middelen te worden opgeruimd. Lekkage, voornamelijk van afvalstoffen zo snel mogelijk lokaliseren, opheffen en vervolgens opruimen.
- > Bijzondere vervuilingen, door bijvoorbeeld morsen, met gevaar voor mensen in de omgeving of vervuiling van het milieu, dien je te melden in de veiligheidsapp. De leidinggevende neemt passende maatregelen om de schade zoveel mogelijk te beperken.

9.2 Milieुincidenten

Indien er sprake is van een milieu incident moet hiervan direct melding worden gemaakt bij het bevoegd gezag en moet schade zoveel mogelijk worden voorkomen.

Milieu incidenten zijn onder meer:

- > Een lozing van milieugevaarlijke stoffen in de riolering of oppervlaktewater.
- > Het morsen van gevaarlijke stoffen op of in de bodem.
- > (Schadelijke) luchtverontreiniging.
- > Onjuiste scheiding van afvalstoffen.

Neem geconstateerde tekortkomingen direct op met je leidinggevende. Je leidinggevende rapporteert milieu-incidenten aan het bevoegd gezag (waterschap of milieudienst) en legt het incident vast via de veiligheidsapp en neemt foto's van de situatie. Afhankelijk van het milieu-incident stelt de afdeling KAM een onderzoek in. De resultaten van het onderzoek worden met de betrokkenen besproken. Het onderzoek moet leiden tot aanbevelingen en voorstellen van maatregelen zodat dit niet opnieuw kan gebeuren.

9.3 Flora en fauna

Van den Biggelaar Grond- en waterbouw neemt de zorgplicht van de Omgevingswet in acht, met als doel de bescherming en behoud van de gunstige staat van instandhouding van in het wild levende planten- en diersoorten.

Volgens deze wet is het volgende verboden:

- > Planten te plukken.
- > Dieren te doden, verwonden, vangen e.d.
- > Dieren opzettelijk te verontrusten.
- > Nesten, hollen, vaste rust- of verblijfplaatsen te vernielen, verstoren e.d.
- > Eieren te zoeken, rapen e.d.

Vogels

Voor aanvang van en tijdens werkzaamheden moet je rekening houden met het broedseizoen van vogels, dit seizoen is in principe van 15 maart tot 15 juli. Controleer altijd of er geen broedgeval aanwezig is, opdat er gekapt of gesloopt mag worden. Tref eventuele maatregelen om te voorkomen dat soorten zich vestigen binnen het werkgebied.

Hoogwaterseizoen

Het hoogwaterseizoen is ongeveer van 1 oktober tot en met 1 april. Tijdens het hoogwaterseizoen staat het water in rivieren of aan zee hoger dan normaal. Dit kan lijden tot overstromingen en andere (veiligheids)risico's. Er is geen eenduidig antwoord op wat de invloed van het hoogwaterseizoen is en welke (veiligheids)risico's voor VBG van toepassing zijn. Hier wordt namelijk projectspecifiek naar gekeken. Elk project is immers anders.

10. VEILIGHEIDSSYMBOLLEN

Tijdens de uitvoering van je werkzaamheden krijg je te maken met risico's. Deze risico's worden met veiligheidssymbolen aangegeven. Het grote voordeel van symbolen is dat in één oogopslag duidelijk is welk risico je loopt. Veel voorkomende risico's en symbolen:

Gevaar: Driehoekig bord met zwart pictogram op gele achtergrond, met zwarte rand.

Gevaar: Let op! Transportvoertuigen

Gevarensymbolen of CLP-pictogrammen zijn aangebracht op de verpakkingen van producten die gevaarlijke stoffen bevatten. Vierkant bord met zwart pictogram op witte achtergrond, voorzien van rode rand.

Gebod (dit zijn verplichtingen): Rond bord met wit pictogram op blauwe achtergrond

Gebod (dit zijn verplichtingen):
Gehoorbescherming verplicht

Gebod (dit zijn verplichtingen):
Veiligheidshandschoenen verplicht

Verbod: Rond bord met zwart pictogram op witte achtergrond, omcirkeld in het rood en met een rode diagonale streep

Verbod: Verboden toegang voor onbevoegde

Evacuatie en Redding: Vierkant of rechthoekig, met wit pictogram op groene achtergrond

Aanwezigheid AED: Vierkant of rechthoekig, met wit pictogram op groene achtergrond

Uitrusting voor Brandbestrijding: Vierkant of rechthoekig, met wit pictogram op rode achtergrond

11. PERSOONLIJKE BESCHERMINGSMIDDELEN

Het dragen van persoonlijke beschermingsmiddelen (PBM's) is verplicht voor al onze projectlocaties en werkplaatsen. De PBM's die wij (ongeacht de aard en omvang) minimaal dragen zijn:

- > Veiligheidsschoenen / -laarzen
- > Reflecterende / signalerende jas danwel hesje

In dit hoofdstuk wordt uitgelegd waaraan onze basis-PBM's dienen te voldoen en hoe dit kan worden gecontroleerd. Meld defecten aan persoonlijke beschermingsmiddelen direct bij je uitvoerder en vraag een vervangend middel. Lees voor gebruik altijd de gebruiksvorschriften. Welke PBM's minimaal gedragen moeten worden, is aangegeven middels borden en/of een werkvergunning behorende bij het project.

LET OP: PER WERKLOCATIE EN TYPE WERKZAAMHEDEN KUNNEN AANVULLENDE PBM'S WORDEN GEËIST.

Persoonlijke beschermingsmiddelen zijn er voor jouw veiligheid en gezondheid: gebruik ze dus!

LET OP: Stel je bij elke PBM op de hoogte van eventuele aanvullende eisen en voorschriften. Je kunt je eigen PBM's controleren op geschiktheid door de normen en typen zoals omschreven te controleren.

Veiligheidsschoenen / -laarzen dienen ter voorkoming van verwondingen en beknelling van voeten. Ze dienen te voldoen aan de EN ISO 20345 waarvan de volgende typen enkel zijn toegestaan:

- klasse S3, hoog model
- klasse S5 (in geval van laarzen)

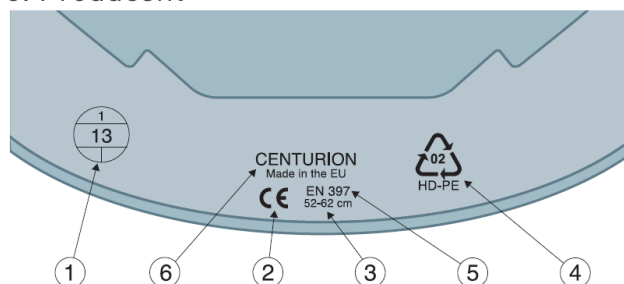
Signalerende kleding

Bij alle werkzaamheden binnen en buiten het werkterrein, dient men bovendien oranje veiligheidsjas of -hesje te dragen. Omwille van de zichtbaarheid dient de kleding dicht te worden gedragen!

Een **veiligheidshelm** dient in de basis te voldoen aan de EN397. Op de binnenzijde van een helm is de volgende informatie weergegeven:

1. Productiedatum (maand en jaar)
2. CE-Markering
3. Maat
4. Materiaal
5. Aanduiding van de norm
6. Producent

Heeft een helm een klap of stoot geïncasseerd, dan moet je nieuwe bescherming gebruiken (ook als er geen zichtbare schade is).

Een helm dient maximaal 5 jaar na de productiedatum te worden vervangen.

Brandvertragende, antistatische kleding

Bij las- en brandwerkzaamheden dient z.g.n. multinorm kleding te worden gedragen. Deze beschermt tegen hitte, brand, vonkoverslag en statische ladingen.

De kleding dient aan de volgende normen te voldoen:

Antistatisch: EN 1149-5

Hittewerend: EN ISO 11612

Vlamvertragend: EN ISO 14116

Laswerkzaamheden: EN ISO 1611

Vlamboogbeschermend: IEC 61482-2

prEN 1149-5

EN ISO 11612
a b c d e f

EN ISO 14116

EN ISO 1611
Class x

IEC 61482-2:
Class x

Doorwerkkleding dient te worden gedragen bij barre weersomstandigheden (regen, sneeuw, mist en koude) en voorkomt onderkoeling en bevriezing.

Kleding die voldoet aan de EN 14058 is geschikt bij koude omstandigheden tot -50°C, vanaf -50°C en lager dient kleding te voldoen aan de EN342.

De EN343 geeft de mate van regenbestendigheid aan.

EN 14058

EN 342

EN 343

Kleding die bescherming biedt bij het werken met **Chemische stoffen** dient te worden gedragen in specifieke situaties en omstandigheden (bijvoorbeeld bij het uitvoeren van bodemsaneringen).

Overleg altijd met je leidinggevende welk type overall (en handschoenen) geschikt is voor het uitvoeren van je werkzaamheden met chemische stoffen.

EN 14605:
2005+A1:2009

EN ISO 13982-1:
2004+A1:2010

EN 13034:
2005+A1:2009

Het gericht dragen van de (juiste) **werkhandschoenen** vermindert de kans op beschadiging van huid en handen. Draag deze zoveel mogelijk. Overleg met je leidinggevende over het gebruik van het juiste type handschoen.

Handschoenen dienen te voldoen aan de EN 388.

EN 388

3 4 4 3 E P

Impactweerstand	P of blanco
Snijweerstand (TDM-100-test)	A – F
Prikweerstand	1 – 4
Scheurweerstand	1 – 4
Snijweerstand	1 – 5
Schuurweerstand	1 – 4

Je dient de ter beschikking gestelde **gehoorbescherming** te gebruiken in situaties met een geluidsniveau vanaf 80 dB(A). Vanaf een geluidsniveau van 85 dB(A) is het dragen van gehoorbescherming zelfs verplicht.

EN 352-1

Vuistregel: moet men op circa 1 meter afstand met enige stemverheffing praten om elkaar te verstaan, dan is de grens van 80 dB(A) al overschreden.

Bij het dragen van gehoorbescherming kan je kiezen uit de volgende mogelijkheden:

Pluggen: demping 10-15 dB(A)

Gehoorkappen: demping 15-30 dB(A)

Otoplastieken: demping 15-25 dB(A)

Gehoorbescherming dient te voldoen aan de EN 352. Op gehoorbeschermers of de verpakking is de volgende informatie weergegeven:

- Naam fabrikant of handelsmerk en modelaanduiding
- EN-nummer
- Instructies over de aanbrenging, het gebruik en het dragen (op basis van noodzakelijkheid)
- Informatie over nominale grootten
- CE-markering
- Opmerkingen over herbruikbaarheid of eenmalig gebruik (relevant voor oordopjes)
- Aanduiding rechts/links (bij otoplastieken)

Oog- en gelaatsbescherming

Op de bouwwerken worden de ogen van bij veel werkzaamheden aan het gevaar van beschadiging blootgesteld.

Veiligheidsbril:

Bij Verspanende werkzaamheden (hakken, zagen, boren, frezen, schaven, schuren)

Ruimzichtbril of gelaatsscherm:

Bij Gastechnische werkzaamheden en mengen, verven en (ver)sputten van agressieve, bijtende en corrosieve (vloei) stoffen

Lasbril of laskap:

Laswerkzaamheden en snijbranden

Standaardbrillen dienen in basis te voldoen aan de EN166.

Brillen voor las- en snijwerkzaamheden dienen te voldoen aan de EN175.

EN 166

Op de afbeelding op de volgende pagina is weergegeven hoe je de merktekens op een bril kunt lezen.

EN gebruiksnorm

EN166 FT CE

Logo van fabrikant

Europese norm

2C-1,2 1 FT CE

Code (toepassingsgebied)	Kleurperceptie	Beschermingsklasse	Kroon	Optische klasse	Mechanische weerstand
2 of 3: UV-filter 4: IR-filter 5 of 6: zonlichtfilter	C: kleurperceptie ongewijzigd	1,2 tot 6: filtergraad van het zichtbare licht	Identificatie van de fabrikant	1: perfecte optische kwaliteit. Geen optische distorsie (geschikt voor permanent dragen)	S: Versterkte duurzaamheid, biedt weerstand tegen een balletje van 22 mm en 43 gram dat valt van een hoogte van 1,30 meter F: Zwakke impact, biedt weerstand tegen een balletje van 6 mm en 0,86 gram dat inslaat aan 45 m/s B: Middelmatige impact, biedt weerstand tegen balletje van 6 mm en 0,86 gram dat inslaat aan 120 m/s A: Grote impact, biedt weerstand tegen een balletje van 6 mm en 0,86 gram dat inslaat aan 190 m/s

EN ISO 12402-2
EN 399

Bij het werken op, naast of boven het water, of elke plaats waar men bij een val in het water terecht kan komen, is het verplicht een **reddingsvest** te dragen. Bij het uitvoeren van werkzaamheden dient een vest te worden gedragen met een drijfvermogen van minimaal 275 Newton.

Een reddingsvest dient jaarlijks te worden gekeurd, de keuringssticker is op het CO2 patroon aan de binnenzijde aangebracht.

Controleer regelmatig de automaat en de staat van je reddingsvest voor gebruik.

Bij het uitvoeren van las-en brandwerkzaamheden dient hiervoor een speciaal geschikt vest te worden gedragen.

Tijdens het werken op hoogte dient men gebruik te maken van valbeveiliging. Van werken op hoogte is al sprake bij 2,50 meter.

De valbeveiliging dient te voldoen aan de eisen die gesteld worden in de NEN-EN 360, 361 en 365.

Zorg ervoor dat de werkplek is opgeruimd als men werkt op hoogte om struikelen en vallen te voorkomen. Houdt daarnaast rekening met mogelijke extra gevaren op de grond zoals uitstekende delen.

12. MEEST VOORKOMENDE RISICO'S BIJ WERKZAAMHEDEN

Ondanks alle aandacht voor veiligheid en gezondheid blijken sommige risico's maar lastig uit te bannen. De meest voorkomende risico's en maatregelen op verschillende niveaus vind je in onderstaande tabel. De genoemde risico's zijn verder uitgewerkt in veiligheidsinstructies.

- Wees je bewust van de risico's bij het werken op of nabij het **water**.

- **Hijzen en heffen:** blijft buiten het gebied waar een last naar beneden kan vallen.
- **Gebruik alleen gekeurde materialen** bij heffen en hijswerkzaamheden.

- **Grondverzet:** blijf buiten het draaibereik van graafmachines en ander grondverzetmaterieel.

- **Aanrijdgevaar:** ben bewust van al het materieel dat aanwezig is op de bouwplaats en zorg voor goede looproutes gescheiden van het bouwverkeer.

- **Let op struikelgevaar,** zorg voor een opgeruimde werkplek en looproutes.
- Zorg voor afdoende **werkverlichting**.

- Pas op voor **elektrocutie**.
- Werk met goedgekeurd gereedschap
- Haal altijd de **spanning eraf** bij werkzaamheden aan machines / installaties.

- Bescherm jezelf tegen **vallen** wanneer je **op hoogte werkt**. Dit geldt ook voor werken bij putten, sleuven en kades.

- Voer **geen** werkzaamheden uit in een **besloten ruimte** zonder dat hiervoor een specifiek veiligheidsplan is opgesteld.

- Let op fysieke (over)belasting bij het uitvoeren van je werkzaamheden (tillen, duwen en trekken).

- Houd ook bij kantoorwerkzaamheden rekening met de gevolgen van **fysieke belasting**, let op je zithouding en de inrichting van je werkplek.

- Wees alert op de aanwezigheid en bij gebruik van **gevaarlijke stoffen**, bijvoorbeeld bij bodemsaneringen en onderhoud aan materieel.

- Ga voorzichtig om met **gasflessen**. Borg ze tegen omvallen. Gasflessen en appendages mogen geen gebreken hebben.

- > **Rijd** verantwoord en houd je aan de plaatselijke voorschriften. Vermijd telefoneren tijdens het rijden, ook handsfree en houd je aan de maximumsnelheid. Let ook op de parkeervoorschriften van de specifieke locaties.

13. WERKPLAATS EN WERF

In Velddriel hebben we een werkplaats, waar verschillende werkzaamheden en transporten plaatsvinden. Om dit veilig te kunnen doen gelden er een aantal regels:

- > **ALTIJD** eerst melden bij de materieeldienst;
- > Dragen juiste PBM's conform pictogrammen; deze PBM's verschillen per werkzaamheid en locatie waar je je bevindt (werkplaats, openbaar terrein, werf)
- > Doe altijd een LMRA.
- > Auto's altijd achteruit inparkeren.

Naast VBG maken ook andere bedrijven van de Biggelaar Groep gebruik van de werkplaats, dus let erop dat je op de hoogte bent van de juiste veiligheidsmaatregelen als je hiermee aan de slag gaat en doe nooit werkzaamheden waar je niet de juiste instructie voor hebt gehad of bevoegdheden voor hebt. Twijfel je? De materieeldienst kan je uitleg geven.

**AFSPRAKEN OVER VEILIGHEID,
GEZONDHEID, WELZIEN EN
MILIEU ZIJN ONMISBAAR**

NET ALS JIJ!

